Kalkulacija u trgovini na malo na primjeru zatvrorske prodavaonice zatvora u Osijeku.

Pandurić, Vladimir

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:995572

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski stručni studij smjer Trgovina

Vladimir Pandurić

KALKULACIJA U TRGOVNI NA MALO NA PRIMJERU ZATVORSKE PRODAVAONICE ZATVORA U OSIJEKU

Završi rad

Osijek, 2020. godine

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski stručni studij smjer Trgovina

Vladimir Pandurić

KALKULACIJA U TRGOVNI NA MALO NA PRIMJERU ZATVORSKE PRODAVAONICE ZATVORA U OSIJEKU

Završi rad

Kolegij: Računovodstvo trgovinskih poduzeća

JMBAG: 0010187530

e-mail: vladimir.panduric@gmail.com

Mentor: Izv. prof. dr. sc. Blaženka Hadrović Zekić

dr. sc. Dina Bičvić

Osijek, 2020. godine

Josipa Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Professional Study of the study program Trade

Vladimir Pandurić

CALCULATION IN RETAIL TRADE ON THE EXAMPLE OF THE PRISON STORE OF THE OSIJEK PRISON

Final paper

Osijek, 2020.

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska.*
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Vladimir Pandurić

JMBAG: 0010187530

OIB: 16214780474

e-mail za kontakt: vladimir.panduric@gmail.com

Naziv studija: Stručni preddiplomski studij, smjer Trgovina

Naslov rada: Kalkulacija u trgovini na malo na primjeru zatvorske prodavaonice Zatvora u Osijeku

Mentor/mentorica rada: Izv. prof. dr. sc. Blaženka Hadrović Zekić

U Osijeku, 16.09.2020. godine

Potpis V. Pandurić

Kalkulacija u trgovini na malo na primjeru zatvorske prodavaonice Zatvora u Osijeku

SAŽETAK

U radu je objašnjen način poslovanja zatvorske prodavaonice kao specifičnog oblika maloprodaje definiranog i propisanog Zakonom o izvršavanju kazne zatvora. Prikazan je način nabave robe za zatvorsku prodavaonicu i objašnjeni postupci nabave koji se primjenjuju u poslovanju prodavaonice Zatvora u Osijeku.

Definiran je i obrađen pojam kalkulacije, te uloga kalkulacije u trgovini. Na konkretnom primjeru je prikazana izrada kalkulacije, odnosno formiranje prodajne cijene prehrambenih artikala s različitim stopama poreza na dodanu vrijednost.

Ključne riječi: trgovina, nabava, kalkulacija, zatvor

Abstract

The paper explains the manner of operation of the prison store as a specific form of retail defined and prescribed by the Law on the Execution of Prison Sentences. The method of procurement of goods for the prison store is presented and the procurement procedures applied in the operation of the Osijek Prison store are explained.

The concept of calculation is defined and processed, as well as the role of calculation in trade. A concrete example shows the preparation of a calculation, ie the formation of the selling price of food items with different rates of value added tax.

Keywords: trade, procurement, calculation, prison

Sadržaj

1. Uvod 1
2. Specifičnosti trgovine u kaznenim tijelima 2
2.1. Pojam kaznenog tijela i odredbe Zakona o izvršavanju kazne zatvora 2
2.2 Zatvor u Osijeku kao kazneno tijelo Zatvorskog sustava Republike Hrvatske 4
2.3. Način poslovanja zatvorske prodavaonice 5
3. Nabava robe u zatvorskoj prodavaonici 7
3.1. Proces nabave robe za zatvorsku prodavaonicu 7
3.2. Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici 9
4. Kalkulacije 12
4.1. Kalkulacije prodajne cijene na primjeru zatvorske prodavaonice Zatvora u Osijeku 14
4.2. Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici Zatvora u Osijeku 19
5. Zaključak 21
Literatura: 23
Popis slika 24
Popis tablica 25

1. Uvod

Odredbama Zakona o izvršavanju kazne zatvora, kaznenim tijelima je propisana obaveza ustrojavanja prodavaonica u kojima će zatvorenicima biti omogućena nabava prehrambenih, higijenskih i drugih proizvoda o vlastitom trošku.

Trgovina u kaznenim tijelima predstavlja specifičan oblik maloprodaje čiji se rad financira sredstvima s pologa novca zatvorenika, a određen je Zakonom o izvršavanju kazne zatvora, Zakonom o javnoj nabavi, Pravilnikom o kućnom redu kaznenih tijela, te drugim internim aktima zatvora i kaznionica.

Zatvorske prodavaonice u svom poslovanju obavljaju iste poslovne aktivnosti kao i druge maloprodajne poslovne jedinica, poput nabave i zaprimanja robe, kalkulacije prodajnih cijena, prodaje. računovodstvenog praćenja robe i slično.
Specifičnosti poslovanja ovih prodavaonica proizlaze iz uvjeta u kojima posluju, stoga je cilj ovog rada objasniti način poslovanja prodavaonica u kaznenim tijelima na konkretnom primjeru prodavaonice Zatvora u Osijeku.

U radu je ukazano na specifičnosti trgovine u kaznenim tijelima, objašnjen pojam kaznenog tijela, te uloga Zatvorskog sustava Republike Hrvatske s posebnim osvrtom na Zatvor u Osijeku kao dio tog sustava.
Predstavljen je zakonodavni okvir koji određuje način nabave robe u zatvorskoj prodavaonici, objašnjen pojam kalkulacije u trgovini i na konkretnom primjeru prodavaonice Zatvora u Osijeku prikazana kalkulacija prodajne cijene i računovodstveno praćenje robe u prodavaonici.

Rad je rezultat sinergije teorijskih znanja stečenih tijekom studiranja na preddiplomskom stručnom studiju, smjer Trgovina, na Ekonomskom fakultetu u Osijeku i višegodišnjeg radnog iskustva u Zatvoru u Osijeku, kao višeg stručnog referenta javne nabave, čime sam izravno uključen i u poslovanje zatvorske prodavaonice.

2. Specifičnosti trgovine u kaznenim tijelima

Trgovina kao gospodarska djelatnost se bavi posredovanjem u prometu roba između proizvođača i preprodavača ili krajnjih potrošača u cilju zadovoljavanja potreba potrošača i ostvarivanja ekonomske koristi.
Sa stajališta obujma prometa, trgovina se dijeli na veleprodaju i maloprodaju. U kaznionicama i zatvorima, obavlja se isključivo maloprodaja u prodavaonicama.
„Prodavaonica je posebno uređen prodajni objekt u kojem se obavlja djelatnost trgovine, a sastoji se od prodajnog prostora i pomoćnih prostorija“. *Zakon o trgovini* (2020 čl. 2).

Poslovanje prodavaonica u kaznenim tijelima određeno je Zakonom o izvršavanju kazne zatvora, Zakonom o javnoj nabavi i Internim aktom naručitelja o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojeg svaki obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi donosi samostalno.

Prema članku 79. Zakona o izvršavanju kazne zatvora, u prodavaonicama kaznenog tijela, zatvorenicima se mora omogućiti da o svom trošku mogu kupovati prehrambene i druge proizvode za osobnu uporabu, uvažavajući pri tome opravdane potrebe zatvorenika. To uključuje prehrambene proizvode, higijenske potrepštine, duhan i duhanske prerađevine, dnevni tisak i časopise, telefonske impulse, tehničke uređaje kao što su kuhala za vodu, radio prijamnici i uređaji za reprodukciju slike i zvuka, odjeću, obuću, medicinska pomagala i dostavu hrane iz restorana.

U praksi to znači kako je zatvorenicima potrebno omogućiti da putem zatvorske prodavaonice mogu kupiti većinu proizvoda koju bi mogli kupiti izvan zatvora
Uvažavajući sigurnosne i zdravstvene standarde zabranjena je nabava i prodaja predmeta koji bi se mogli koristiti kao oružje, duhanskih proizvoda maloljetnicima, te alkohola i proizvoda koji imaju karakteristike opojnih sredstava.

2.1. Pojam kaznenog tijela i odredbe Zakona o izvršavanju kazne zatvora

Radom kaznenih tijela u Republici Hrvatskoj upravlja Uprava za zatvorski sustav i probaciju. Kao posebna ustrojstvena jedinica u sklopu Ministarstva pravosuđa i uprave, ona obavlja

poslove vezane uz izvršavanje kazne zatvora, poslove vezane uz inspekcijski nadzor i kontrolu zakonitosti rada kaznenih tijela, te stručnu izobrazbu službenika kaznenih tijela.

„Temeljne zadaće zatvorskog sustava su zaštita društva od počinitelja kaznenih djela i postizanje svrhe izvršavanja kazne zatvora: organizacija života zatvorenika i motivacija zatvorenika da se osposobi za samostalni život na slobodi u skladu s društvenim normama, istovremeno umanjujući štetne posljedice koje uvjetuje život u zatvoru“ Ministarstvo pravosuđa i uprave (2020) – Zatvorski sustav

Slika 1. Tijela zatvorskog sustava

Izvor: Ministarstvo pravosuđa i uprave RH – Zatvorski sustav

Po osnovi sudskih presuda u kaznenim tijelima borave osobe lišene slobode koje se mogu svrstati u slijedeće kategorije:

1. Istražni zatvorenik – osoba kojoj je određen istražni zatvor tijekom trajanja sudskog postupka zbog mogućnosti ponvljanja kaznenog dijela i/ili utjecaja na svjedoke.
2. Prekršajni zatvorenik – osoba kojoj je zbog počinjenog prekršaja izrečena mjera zatvora ili joj je novčana kazna za počinjeni prekršaj zamijenjena zatvoskom kaznom.
3. Zatvorenik – osoba koja se nalazi na izvršavanju kazne zatvora u kaznionici ili zatvoru, a kojoj je izrečena pravomoćna kazna zatvora zbog počinjenog kaznenog djela.
4. Maloljetnici – osobe kojima je izrečena odgojna mjera.

Kazna zatvora izvršava se u jednoj od kaznionica, ukoliko je u sudskom postupuku izrečena bezuvjetna kazna zatvora u trajanju duljem od 6 mjesec. Ukoliko je kazna zatvora izrečena u trajnju kraćem od 6 mjeseci, kazna zatvora izvršava se u najbližem zatvoru prema mjestu prebivališta. (Ministarstvo pravosuđa i uprave RH – Zatvorski sustav)

Financijska sredstva potrebna za rad kaznenih tijela i Zatvorskog sustava u cjelini osiguravaju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Osim sredstava iz proračuna, kaznena tijela radom zatvorenika, najmom prostora i nekretnina i prihodima od kamata, ostvaruju i dopunske prihode, koje kazneno tijelo koristi za vlastite potrebe uz predhodnu suglasnost ministra Pravosuđa i uprave ili osobe koju on ovlasti.

2.2 Zatvor u Osijeku kao kazneno tijelo Zatvorskog sustava Republike Hrvatske

Zatvor u Osijeku je ustrojstvena jedinica u sastavu Uprave za zatvorski sustav i probaciju, za provođenje kazne zatvora sukladno članku 21. stavku 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora.

Zgrada zatvora izgrađena je 1897. godine i zaštićeno je kulturno dobro, te se u Registru kulturnih dobara vodi kao pod oznakom Z-2335 (Palača kraljevskog sudbenog stola).
Osnovna uloga Zatvora u Osijeku je osigurati uvjete za ostvarivanje svrhe izdržavanja kazne zatvora uz čovječno postupanje kroz jasno postavljene ciljeve, sigurno radno okruženje, motivirano osoblje i suradnju s lokalnom zajednicom i organizacijama civilnog društva.

Zatvor u Osijeku nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, a redovito poslovanje se obavlja putem jedinstvenog žiro-računa Državne riznice. Preko ovog žiro-računa isplaćuju se plaće i drugi materijalni troškovi službenicima, plaćaju računi dobavljačima za isporučenu robu i usluge, te obveze prema drugim tijelima državne uprave i izvanproračunskih fondova

Financijska sredstva zatvora, ostvarena radom zatvorenika ili po osnovi prihoda od najma, uplaćuju se na žiro-račun dopunskih sredstava Zatvora u Osijeku. Ovaj žiro-račun nije u sastavu Državne riznice i putem njega se plaćaju troškovi nastali radom zatvorenika, isplaćuju se naknade za rad zatvorenicima, a ostatak prihoda se koristi za poboljšanje uvjeta života i rada zatvorenika.

Na žiro-računu pologa zatvorenika - depozita evidentiraju se novčana sredstva koja zatvorenici imaju kod sebe prilikom prijema u zatvor, novčana sredstva koja zatvorenicima tijekom boravka u zatvoru uplaćuju osobe izvan zatvora, te sredstva isplaćena kao naknada za rad radno angažiranim zatvorenicima.
Budući da ovo nisu financijska sredstva dobivena putem Državne riznice, niti dopunski prihodi koje je Zatvor u Osijeku ostvario, već se radi o osobninim sredstvima zatvorenika koji se trenutno nalaze u zatvoru, žiro-račun pologa zatvorenika - depozita se u knjigovodstvenim evidencijama vodi na izvanbilančnim pozicijama.
Financijska sredstva sa pologa zatvorenika – depozita se koriste za nabavu robe u zatvorskoj prodavaonici, te za pokriće troškova usluga koje su zatvornicima pružene na njihov zhatjev izvan zatvorskog sustava kao što su plaćanje zdravstvenih usluga, participacije, prprate i slično.
Prilikom otpuštanja iz kaznenog tijela, zatvoreniku se isplaćuje nepotrošeni iznos s njegovog novčanog pologa.

2.3. Način poslovanja zatvorske prodavaonice

Zatvorska prodavaonica predstavlja poseban oblik maloprodajnog trgovačkog objekta s mješovitim asortimanom robe. Službenik zatvora raspoređen na radno mjesto stručnog referenta zatvorske prodavaonice, vodi poslovanje prodavaonice i odgovoran je za njezin rad.

Prodaja se odvija po principu posluživanja putem prodavača, što znači da se zatvorenici ne mogu slobodno kretati po prodavaonici i sami uzimati robu s polica. Budući da zatvorenici ne mogu raspolagati novcem, plaćanje kupljene robe u zatvorskoj prodavaonici se odvija bezgotovinskim putem.

Naime, prilikom prijema u kazneno tijelo, zatvorenicima se oduzima novac koji su imali kod sebe u trenutku dolaska i taj novac putem blagajne zatvorenika polaže na žiro-račun pologa zatvorenika, o čemu se zatvoreniku izdaje pisana potvrda. Zatvorenik dobiva karticu sa svojim imenom, prezimenom, fotografijom i brojem, koju koristi za kupovinu robe u zatvorskoj prodavaonici i za telefoniranje. Evidencija početnog novčanog pologa, kao i svih uplata i isplata za svakog zatvorenika vodi se putem žiro-računa pologa zatvorenika – depozita.

Novčana sredstva na račun zatvorenika je moguće uplatiti putem opće uplatnice Hrvatske pošte na adresu Zatvora u Osijeku, a potvrda o pošiljatelju i uplaćenom iznosu se dostavlja zatvoreniku.

U cilju sprječavanja mogućih manipulacija i nedozvoljenih radnji, visina novčanog iznosa kojeg zatvorenik može dnevno potrošiti pri kupovni, ograničena je visinom državne dnevnice i iznosi 200,00 kuna.

Prodaja u prodavaonici se obavlja uz softwearsku podršku programskog paketa Ipis, tvrtke Fonig nova d.d. iz Varaždina. Prilikom dolaska u prodavaonicu skenira se kartica zatvorenika, te se tako utvrđuje njegov identitet i iznos raspoloživih financijskih sredstava čime započinje proces kupnje.

Nakon obavljene kupovine u prodavaonici zatvoreniku se za kupljenu robu i telefonske impulse umanjuje osobni financijski saldo na žiro-računu pologa zatvorenika – depozita za iznos koji je potrošio.

Za kupljenu robu izdaje račun koji glasi na njegovo ime i sadrži sve elemente propisane zakonom. Na računu je također naveden i preostali iznos novčanih sredstava zatvorenika. Zatvorenik potpisuje jedan primjerak računa koji se čuva u knjizi prodajnih računa.

Po završetku prodaje, stručni referent zatvorske prodavaonice listu dnevnog prometa i račune prodaje dostavlja u računovodstvo na provjeru i usklađenje sa zatvoreničkom blagajnom i stanjem žiro-računa pologa zatvorenika.

3. Nabava robe u zatvorskoj prodavaonici

Prilikom nabave robe za zatvorsku prodavaonicu primjenjuju se odredbe Zakona o javnoj nabavi, te Odluka o provedbi postupaka jednostavne nabave Zatvora u Osijeku.
Prema članku 12. stavak 1 ovog zakona, postupci javne nabave se provode za nabavu roba i usluga čija je procijenjena vrijednost nabave (vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost) veća od 200.000,00 kuna, odnosno za nabavu radova čija je procijenjena vrijednost veća od 500.000,00 kuna.
Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kuna i radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kuna smatra se jednostavnom nabavom na koju se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi, nego je ona definirana internim aktom svakog naručitelja. Interni akt o provođenju postupaka jednostavne nabave mora biti u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, načelima javne nabave i mora omogućiti elektroničku komunikaciju s gospodarskim subjektima koji u postupcima nabave sudjeluju u svojstvu ponuditelja.

3.1. Proces nabave robe za zatvorsku prodavaonicu

U zatvorskoj prodavaonici se prodaje roba mješovitog asortimana, stoga su i postupci nabave podijeljeni na nabavu prehrambenih artikala, nabavu neprehrambenih artikala i nabavu svježeg voća i povrća.

Radi usklađenosti asortimana i cijena u svim kaznenim tijelima, za prehrambene i neprehrambene artikle se provode objedinjeni postupci nabave za prodavaonice na razini zatvorskog sustava. Obzirom na procijenjenu vrijednost veću od 200.000,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost, za ove predmete nabave se provode postupci javne nabave.

Nakon provedenog postupka sklapa se ugovor o nabavi robe s ponuditeljem koji je temeljem kriterija za odabir. odabran kao najpovoljniji. Budući da zatvor kao naručitelj ne može predvidjeti točnu količinu artikla koji će sa naručivati tijekom ugovornog razdoblja, ugovorom su definirane okvirne količine artikala, kvaliteta artikala, uvjeti isporuke i način plaćanja. Cijene su tijekom ugovornog razdoblja nepromjenjive.

S dobavljačima se ugovaraju uvjeti plaćanja na način da dobavljač odobrava rabat u iznosu od 7% na nabavnu cijenu bez poreza na dodanu vrijednost za svaki proizvod, zbog skraćenih rokova plaćanja računa.
Zalihe robe u prodavaonici se vode po prodajnim cijenama, a razlika u cijeni, odnosno odobreni rabat dobavljača predstavlja dopunski prihod Zatvora u Osijeku.

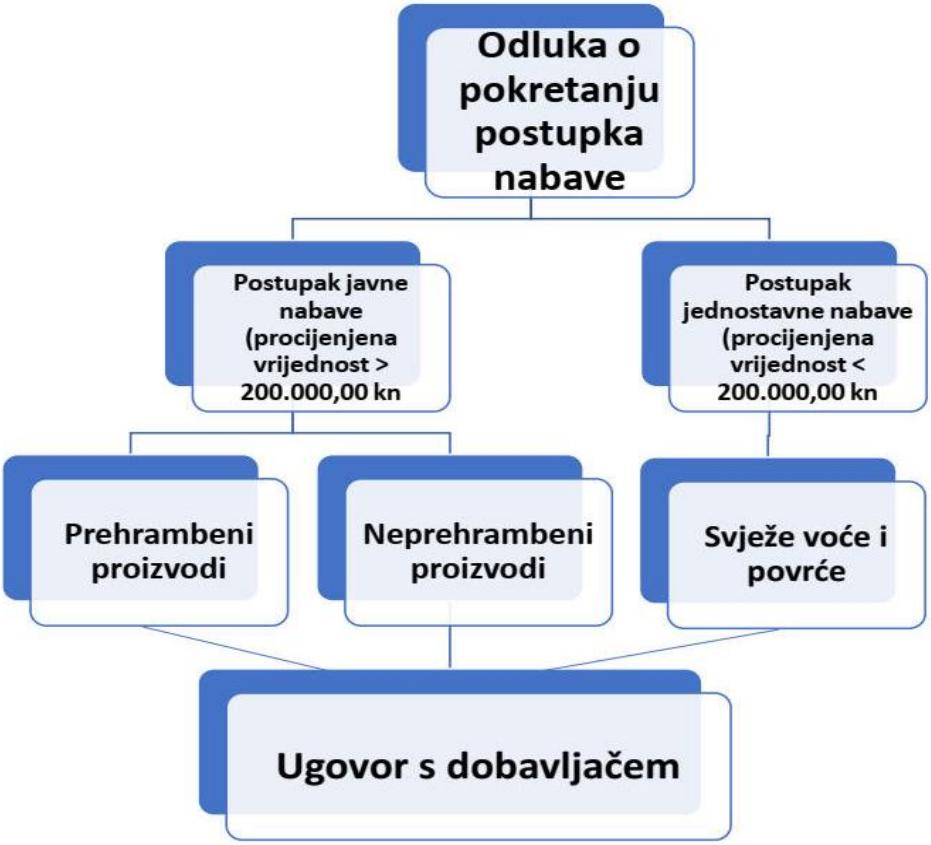
Specifičan oblik nabave se primjenjuje kada je u pitanju nabava svježeg voća i povrća. Iako svježe voće i povrće pripada u kategoriju prehrambenih proizvoda, za ovaj predmet nabave svako kazneno tijelo provodi poseban postupak jednostavne nabave, obzirom na procijenjenu vrijednost nabave nižu od 200.000,00 kuna bez poreza na dodanu vrijednost.
Razlog provođenja posebnog postupka nabave za svježe voće i povrće je sezonski karakter ovih proizvoda i potreba za učestalijim isporukama. Uvažavajući načela javne nabave, svježe voće i povrće je izdvojeno iz postupka nabave ostalih prehrambenih proizvoda jer postoji mogućnost udruživanja lokalnih obiteljskih gospodarstva u zajednice ponuditelja koju bi mogla isporučivati tražene proizvode, te sudjelovati kao ponuditelji u postupku.

Prodajne cijene svježeg voća i povrća na tržištu se mijenjaju tijekom sezone i stoga se s odabranim dobavljačem ugovara promjenjiva cijena tijekom ugovornog razdoblja. Sukladno sklopljenom ugovoru dobavljač se obvezuje da će krajem svakog mjeseca dostavljati mjesečni cjenik koji će se primjenjivati tijekom narednog mjeseca, kojeg stručni referent zatvorske prodavaonice odobrava i prihvaća. U navedenom razdoblju od mjesec dana dobavljač ne može povisiti cijene.

Nabava dnevnog tiska, časopisa, poštanskih markica, duhana, cigareta i pribora za izradu cigareta se dogovara izravno s dobavljačem bez provođenja postupka nabave, budući da se radi o specifičnim proizvodima koje mogu isporučiti samo određeni dobavljači, a potrebno ih je nabaviti za prodaju zatvorenicima.

Ukoliko zatvorenik želi da mu se putem zatvorske prodavaonice nabavi obuća, odjeća, tehnički uređaji ili neka druga stvar koju sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora mogao imati kod sebe , obraća se upravi zatvora sa zamolbom da mu se dobri takav zahtjev. U slučaju odobrenja zahtjeva, stručni referent zatvorske prodavaonice, u dogovoru sa zatvorenikom, osobno nabavlja traženu robu, zaprima je putem skladišne primke i po nabavnoj cijeni prodaje zatvoreniku.

Slika 2. Hodogram nabave robe za zatvorsku prodavaonicu

Izvor: Izrada autora prema Zakonu o javnoj nabavi i Odluci o provedbi postupaka jednostavne nabave Zatvora u Osijeku

3.2. Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici

Izrada kalkulacije prodajne cijene i računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici bit će prikazano na slijedećem primjeru:

Od dobavljača Prehrambeni proizvodi d.o.o., Osijek naručeno je 20 kilograma banana, 18 komada Coca Cole u pakiranju od 2 litre i 24 komada trajnog mlijeka u pakiranju od 0,5 litara.

Na računu dobavljača iskazna je nabavna vrijednost banana u iznosu od 113,40 kuna, nabavna vrijednost Coca Cole iznosi 200,70 kuna, dok je nabavna vrijednost mlijeka 73,20 kuna bez poreza na dodanu vrijednost.
Dobavljači je sukladno ugovorenim uvjetima plaćanja dostavio financijsko odobrenje u iznosu od 7% za ispostavljeni računi.

Nakon zaprimanja robe, stručni referent zatvorske prodavaonice izrađuje kalkulacije prodajnih cijena. Budući da Zatvor u Osijeku nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, kalkulacija prodajne cijene se izračunava na temelju nabavne cijene s PDV-om.

Ugovorom s dobavljačima je ugovorena isporuka robe fco Zatvor u Osijeku i stoga nema ovisnih troškova nabave.

Kalkulacije prodajnih cijena nabavljenih artikala:

	KALKULACIJA PRODAJNE CIJENE BANANA - 20 kg	**Iznos**
I.	**Kupovna cijena po računu dobavljača**	**113,40**
II.	Obračun PDV-a po stopi od 13%	14,74
III.	**Ukupna vrijednost nabave s PDV-om (I. + II.)**	**128,14**
IV.	**Prodajna cijena po kilogramu (III. / 20)**	**6,41**

	KALKULACIJA PRODAJNE CIJENE COCA COLE - 18 kom	**Iznos**
I.	**Kupovna cijena po računu dobavljača**	**200,70**
II.	Obračun PDV-a po stopi od 25%	50,18
III.	**Ukupna vrijednost nabave s PDV-om (I. + II.)**	**250,88**
IV.	Povratna naknada (18 x 0,50)	9,00
V.	**Prodajna cijena po komadu ((III. + IV.) / 18)**	**14,44**

	KALKULACIJA PRODAJNE CIJENE MLIJEKA -24 kom	**Iznos**
I.	**Kupovna cijena po računu dobavljača**	**73,20**
II.	Obračun PDV-a po stopi od 5%	3,66
III.	**Ukupna vrijednost nabave s PDV-om (I. + II.)**	**76,86**
IV.	**Prodajna cijena po komadu (III. / 24)**	**3,20**

Tablica 1. Kalkulacije prodajnih cijena

Računovodstveno praćenje nabave robe obuhvaća evidentiranje ulaza robe na skladište, račun dobavljača i razliku u cijeni, odnosno odobreni rabat dobavljača.

Nabava robe za zatvorsku prodavaonicu se financira novčanim sredstvima sa žiro-računa pologa zatvorenika – depozita koja nisu vlasništvo Zatvora u Osijeku, već se radi o sredstvima zatvorenika. Zbog toga se zalihe robe i obveze prema dobavljačima evidentiraju na izvanbilančnim pozicijama, a razlika u cijeni predstavlja dopunski prihod Zatvora u Osijeku.

Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici:

	OPIS	Iznos
1	Zaliha robe u prodavaonici	464,88
2	Obveze prema dobavljačima	434,46
3	Razlika u cijeni (rabat) = (1 - 2)	30,41

1) Zaprimanje robe u prodavaonicu, evidencija računa dobavljač i rabata

(99) Zaliha robe u prodavaonici		**(99) Obveze prema dobavljačima**		**(99) Rabat**			
(1) 464,88			434,46 (1)	(2) 30,41		30,41 (1)	

2) Evidentiranje rabata kao vlastitog dopunskog prihoda Zatvora u Osijeku

(99) Žiro-račun pologa zatvorenika - depozit		**Redovni žiro-račun**		**Dopunski prihodi**	
	30,41 (2)	(2) 30,41			30,41 (2)

4. Kalkulacije

Kalkulacija je računski postupak izračunavanja cijena proizvoda i usluga. Osim prodajnih cijena, kalkulacijama se izračunavaju nabavne cijene, cijene koštanja i proizvodne cijene.

Prema Kariću (2003), razlikujemo slijedeće vrste kalkulacija:

1. Kalkulacije prema sadržaju
   - Kalkulacija nabavne cijene
   - Kalkulacija cijene koštanja
   - Kalkulacija prodajne cijene
2. Prema obuhvatu:
   - Mikroekonomske kalkulacije
   - Makroekonomske kalkulacije
3. Prema vremenu:
   - Prethodne kalkulacije
   - Međukalkulacije
   - Naknadne kalkulacije

Kalkulacija prodajne cijene treba obuhvatiti sve troškove nastale u vezi nabave robe u prodavaonicu, razliku u cijeni, odnosno rabat ili maržu koju odobrava dobavljač i porez na dodanu vrijednost.

Početni element kalkulacije prodajne cijene je kupovna cijena po računu dobavljača bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno neto fakturna vrijednost. Ukoliko je prodavaonica obveznik poreza na dodanu vrijednost, tada se PDV iskazan na računu dobavljača koristi kao pretporez i ne predstavlja trošak nabave. Kupovnoj cijeni robe se pribrajaju ovisni troškovi nabave, odnosno troškovi koji nastaju dopremanjem robe u prodavaonicu kao što su troškovi prijevoza, osiguranja, utovara, pretovara i istovara robe, carine i druge pristojbe poput trošarina koje se plaćaju na određene proizvode. Kupovnoj cijeni robe se također dodaje i razlika u cijeni ako je s dobavljačem ugovorena marža ili rabat, te se na taj način izračunava prodajna cijena robe bez poreza na dodanu vrijednost.
Obračunavanjem poreza na dodanu vrijednost prema propisanim stopama, dolazi se do prodajne cijene robe s PDV-om.

I.	**Kupovna cijena po računu dobavljača bez PDV-a**
	+ ovisni troškovi nabave
	+ carine i druge uvozne pristojbe
	+ posebni porezi
II,	**= Nabavna cijena (trošak nabave)**
	+ marža (razlika u cijeni)
III.	**= Prodajna cijena bez PDV-a**
IV.	+ porez na dodanu vrijednost
	= Prodajna cijena s PDV-om

Tablica 1. – Elementi kalkulacije u trgovini na malo

Slovinac, I. (2014) Računovodstvo trgovine na malo, *Financije, pravo i porezi* (14), str. 24

Zatvor u Osijeku nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, stoga se pri izradi kalkulacije prodajne cijene u prodavaonici u obzir uzima kupovna cijena po računu dobavljača s porezom na dodanu vrijednost.

Kupovna cijena je ujedno i jedni trošak nabave, budući da dobavljači sami isporučuju robu u prodavaonicu nema drugih ovisnih troškova koji bi se uzimali u obzir.

Prodajna cijena se formira tako što se nabavnoj cijeni s porezom na dodanu vrijednost pribraja ugovoreni rabat dobavljača u iznosu od 7%.

Budući da se zalihe robe vode po prodajnoj cijeni, razlika u cijeni koju čini iznos rabata se knjiži kao dopunski prihod Zatvora u Osijeku.

I.	**Kupovna cijena po računu dobavljača s PDV-om**
II,	**= Nabavna cijena (trošak nabave)**
	+ rabat (razlika u cijeni)
III.	**= Prodajna cijena s PDV-om**

Tablica 2. – Elementi kalkulacije u zatvorskoj prodavaonici

4.1. Kalkulacije prodajne cijene na primjeru zatvorske prodavaonice Zatvora u Osijeku

Kretanje robe u pojedinim fazama poslovanja zatvorske prodavaonice, kao što su nabava, zaprimanje robe na skladište i prodaja, evidentira se određenim računovodstvenim dokumentima kao što su narudžbenica, račun dobavljača, kalkulacija prodajnih cijena i skladišna primka. na temelju kojih se prate poslovne promjene i količine zaliha u zatvorskoj prodavaonici.

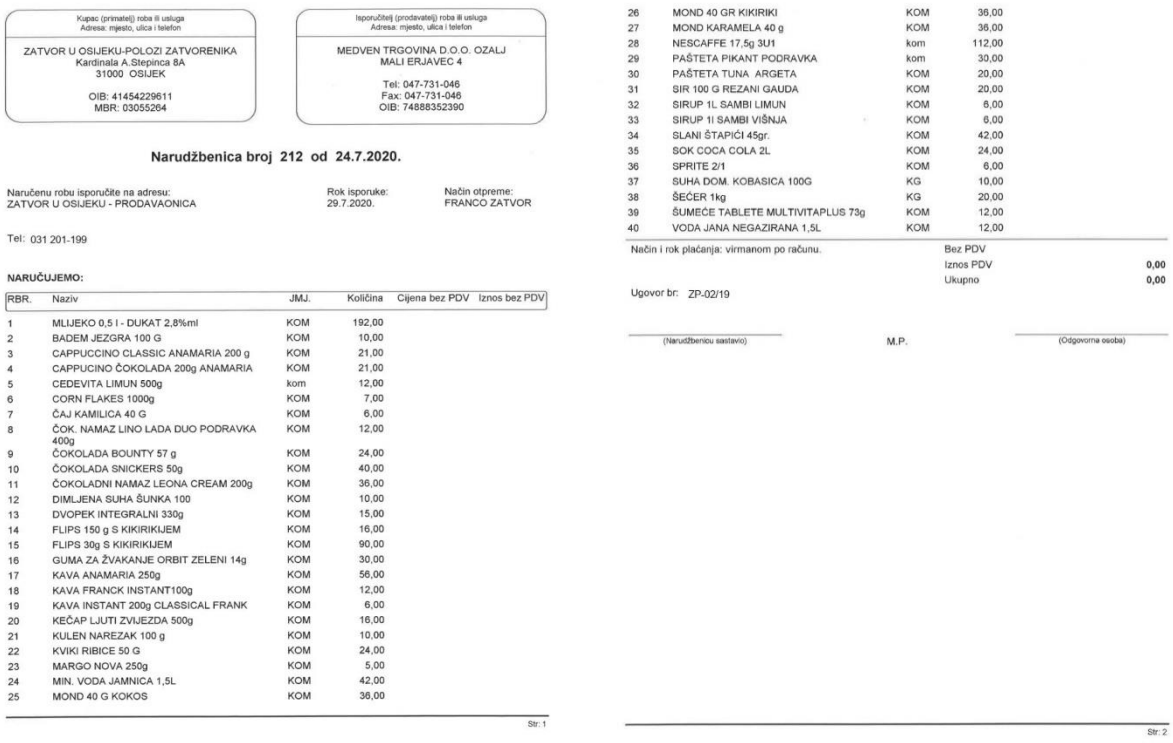
Postupak izrade kalkulacije prodajne cijene u zatvorskoj prodavaonici bit će prikazan na slijedećem primjeru:

Temeljem sklopljenog ugovora o javnoj nabavi, od dobavljača Medven trgovina d.o.o., putem narudžbenice broj 212 su naručeni određeni prehrambeni artikli.

Uz isporučenu robu, dobavljač je dostavio i račun broj 2765/P02/02 na kojem je sukladno ugovorenim uvjetima plaćanja umanjio svaku stavku računa za iznos rabata od 7%.

Na artikle se obračunava porez na dodanu vrijednost po različitim stopama, a na neke se plaća i povratna naknada za plastičnu ili staklenu ambalažu.

Slika 2. Narudžbenica Zatvora u Osijeku

Kupac (primatelj) roba ili usluga
Adresa: mjesto, ulica i telefon

ZATVOR U OSIJEKU-POLOZI ZATVORENIKA
Kardinala A.Stepinca 8A
31000 OSIJEK

OIB: 41454229611
MBR: 03055264

Isporučitelj (prodavatelj) roba ili usluga
Adresa: mjesto, ulica i telefon

MEDVEN TRGOVINA D.O.O. OZALJ
MALI ERJAVEC 4

Tel: 047-731-046
Fax: 047-731-046
OIB: 74888352390

Narudžbenica broj 212 od 24.7.2020.

Naručenu robu isporučite na adresu: ZATVOR U OSIJEKU - PRODAVAONICA
Rok isporuke: 29.7.2020.
Način otpreme: FRANCO ZATVOR

Tel: 031 201-199

NARUČUJEMO:

RBR.	Naziv	JMJ.	Količina	Cijena bez PDV	Iznos bez PDV
1	MLIJEKO 0,5 l - DUKAT 2,8%ml	KOM	192,00		
2	BADEM JEZGRA 100 G	KOM	10,00		
3	CAPPUCCINO CLASSIC ANAMARIA 200 g	KOM	21,00		
4	CAPPUCINO ČOKOLADA 200g ANAMARIA	KOM	21,00		
5	CEDEVITA LIMUN 500g	kom	12,00		
6	CORN FLAKES 1000g	KOM	7,00		
7	ČAJ KAMILICA 40 G	KOM	6,00		
8	ČOK. NAMAZ LINO LADA DUO PODRAVKA 400g	KOM	12,00		
9	ČOKOLADA BOUNTY 57 g	KOM	24,00		
10	ČOKOLADA SNICKERS 50g	KOM	40,00		
11	ČOKOLADNI NAMAZ LEONA CREAM 200g	KOM	36,00		
12	DIMLJENA SUHA ŠUNKA 100	KOM	10,00		
13	DVOPEK INTEGRALNI 330g	KOM	15,00		
14	FLIPS 150 g S KIKIRIKIJEM	KOM	16,00		
15	FLIPS 30g S KIKIRIKIJEM	KOM	90,00		
16	GUMA ZA ŽVAKANJE ORBIT ZELENI 14g	KOM	30,00		
17	KAVA ANAMARIA 250g	KOM	56,00		
18	KAVA FRANCK INSTANT100g	KOM	12,00		
19	KAVA INSTANT 200g CLASSICAL FRANK	KOM	6,00		
20	KEČAP LJUTI ZVIJEZDA 500g	KOM	16,00		
21	KULEN NAREZAK 100 g	KOM	10,00		
22	KVIKI RIBICE 50 G	KOM	24,00		
23	MARGO NOVA 250g	KOM	5,00		
24	MIN. VODA JAMNICA 1,5L	KOM	42,00		
25	MOND 40 G KOKOS	KOM	36,00		

Str: 1

26	MOND 40 GR KIKIRIKI	KOM	36,00	
27	MOND KARAMELA 40 g	KOM	36,00	
28	NESCAFFE 17,5g 3U1	kom	112,00	
29	PAŠTETA PIKANT PODRAVKA	kom	30,00	
30	PAŠTETA TUNA ARGETA	KOM	20,00	
31	SIR 100 G REZANI GAUDA	KOM	20,00	
32	SIRUP 1L SAMBI LIMUN	KOM	6,00	
33	SIRUP 1l SAMBI VIŠNJA	KOM	6,00	
34	SLANI ŠTAPIĆI 45gr.	KOM	42,00	
35	SOK COCA COLA 2L	KOM	24,00	
36	SPRITE 2/1	KOM	6,00	
37	SUHA DOM. KOBASICA 100G	KG	10,00	
38	ŠEĆER 1kg	KG	20,00	
39	ŠUMEĆE TABLETE MULTIVITAPLUS 73g	KOM	12,00	
40	VODA JANA NEGAZIRANA 1,5L	KOM	12,00	

Način i rok plaćanja: virmanom po računu.

Bez PDV
Iznos PDV 0,00
Ukupno 0,00

Ugovor br: ZP-02/19

(Narudžbenicu sastavio) M.P. (Odgovorna osoba)

Str: 2

Izvor: Zatvor u Osijeku

Slika 2. Račun dobavljača Medven trgovina d.o.o.

MEDVEN TRGOVINA D.O.O.
MALI ERJAVEC 4
47380 OZALJ RH
OIB: 74888352390
IBAN: HR2524000081110134246
-

MEDVEN TRGOVINA

ZATVOR U OSIJEKU
UPRAVA ZA ZATVORSKI SUSTAV I
PROBACIJU ZATVOR U OSIJEKU
KARDINALA A.STEPINCA 8A

31000 OSIJEK

OIB kupca: 41454229611

Račun 2765/P05/02

Stranica: 1/3

Datum računa: 25.07.2020
Datum isporuke: 25.07.2020
Valuta: 29.08.2020
Narudžba br.: 212
Ugovor br.: ZP-02/19

OZALJ, 25.07.2020 09:58:54
Način plaćanja: Transakcijski račun (T)

R. br.	Šifra / J. mj.	Naziv / Količina	Cijena	Vrijednost	Pop %	Popust izn.	Prod. cijena	PDV %	Pov. nak.	Iznos bez PDV-a
1	3850354002383	MLIJEKO TR. 0.5L 2.8% DUK								
	KOM	192,000	3,0500	585,60	7,00	40,32	2,8400	5,00	0,00	545,28
2	3856003924464	BADEM 100 GR ZORELA								
	KOM	10,000	9,6000	96,00	7,00	6,70	8,9300	13,00	0,00	89,30
3	3858881770447	CAPPUCC.200 GR A.M CLASIC								
	KOM	21,000	7,8000	163,80	7,00	11,55	7,2500	25,00	0,00	152,25
4	3858881770676	CAPPUCC.200 GR A.M ČOKOLA								
	KOM	21,000	7,8000	163,80	7,00	11,55	7,2500	25,00	0,00	152,25
5	3850322003480	CEDEVITA 500 GR LIMUN								
	KOM	12,000	20,9000	250,80	7,00	17,52	19,4400	25,00	0,00	233,28
6	5906040047690	CORNFLAKES 1000 GR								
	KOM	7,000	12,6000	88,20	7,00	6,16	11,7200	25,00	0,00	82,04
7	3858881086098	ČAJ 40 GR KAMILICA MAXI F								
	KOM	6,000	17,5000	105,00	7,00	7,38	16,2700	25,00	0,00	97,62
8	3850104019784	LINO LADA 400 GR STAKL. P								
	KOM	12,000	19,3200	231,84	7,00	16,20	17,9700	25,00	0,00	215,64
9	40111216	BOUNTY 57 GR								
	KOM	24,000	3,8000	91,20	7,00	6,48	3,5300	25,00	0,00	84,72
10	5310206001011	LION 200 GR LEONA CREAM N								
	KOM	36,000	4,4100	158,76	7,00	11,16	4,1000	25,00	0,00	147,60
11	3859892811884	DIMLJ.SUHA ŠUNKA 100 GR M								
	KOM	10,000	10,3900	103,90	7,00	7,30	9,6600	25,00	0,00	96,60
12	8002590680015	DVOPEK 320 GR INTEGRALNI								
	KOM	15,000	9,1300	136,95	7,00	9,60	8,4900	5,00	0,00	127,35
13	3858887072736	FLIPS 150 GR S KIKIRIKIJE								
	KOM	16,000	3,3600	53,76	7,00	3,84	3,1200	25,00	0,00	49,92
14	3858887073405	FLIPS 30 GR S KIKIRIKIJEM								
	KOM	90,000	0,8800	79,20	7,00	5,40	0,8200	25,00	0,00	73,80
15	50173822	ŽVAK.14 GR ORBIT SPEARMIN								
	KOM	30,000	3,1200	93,60	7,00	6,60	2,9000	25,00	0,00	87,00
16	3858881770027	KAVA 250 GR ANAMARIJA MIN								
	KOM	56,000	10,2100	571,76	7,00	39,76	9,5000	25,00	0,00	532,00
17	3858881087781	INSTANT 100 GR FRA.CLAIC								
	KOM	12,000	18,7100	224,52	7,00	15,72	17,4000	25,00	0,00	208,80

Društvo registrirano u sudu u Karlovcu, MBS:08078394, maticni broj 02829282

Osnivački kapital 20,000.00 kn. Član uprave : Ana Medven

Izvornik ovog elektroničkog dokumenta i njegova preslika na papiru izrađena je sukladno čl. 10. Zakona o elektroničkom ispravi (NN 150/05), u ima istovjetnu pravnu snagu i može se razvrgnavano koristiti u svim radnjama za koje se traži uporaba elektroničkog dokumenta u izvornom obliku. U tu svrhu ovjerena preslika sukladno čl. 11. Zakona o elektroničkoj ispravi (NN 150/05)

Račun 2765/P05/02 Stranica: 2/3

R. br.	Šifra / Naziv	J. mj.	Količina	Cijena	Vrijednost	Pop %	Popust izn.	Prod. cijena	PDV %	Pov. nak.	Iznos bez PDV-a
18	3858881087798 INSTANT 200 GR FRA.CLASS.	KOM	6,000	32,8800	197,28	7,00	13,80	30,5800	25,00	0,00	183,48
19	3858882210898 KEČAP LJUTI 500 GR ZVIJ.	KOM	16,000	9,4500	151,20	7,00	10,56	8,7900	25,00	0,00	140,64
20	3859892811839 KULEN E 100 GR MAP NAREZA	KOM	10,000	8,3800	83,80	7,00	5,90	7,7900	25,00	0,00	77,90
21	3850104007606 KVIKI RIBICE 50 GR	KOM	24,000	1,9800	47,52	7,00	3,36	1,8400	25,00	0,00	44,16
22	3856015312198 MARGO NOVA 250 GR	KOM	5,000	6,4700	32,35	7,00	2,25	6,0200	25,00	0,00	30,10
23	3859888152045 JAMNICA 1.5 L PET VODA GA	KOM	42,000	5,3300	223,86	7,00	15,54	4,9600	25,00	21,00	208,32
24	3858888575922 MOND 40 GR KOKOS	KOM	36,000	2,1800	78,48	7,00	5,40	2,0300	25,00	0,00	73,08
25	3858888575861 MOND 40 GR KIKIRIKI	KOM	36,000	2,1800	78,48	7,00	5,40	2,0300	25,00	0,00	73,08
26	3858888575908 MOND 40 GR KARAMELA	KOM	36,000	2,1800	78,48	7,00	5,40	2,0300	25,00	0,00	73,08
27	5941017016354 NESCAFE 16.5 GR 3IN1 CLAS	KOM	112,000	1,5000	168,00	7,00	12,32	1,3900	25,00	0,00	155,68
28	38502361 PAŠTETA 50 GR PIKANT PODR	KOM	30,000	3,1500	94,50	7,00	6,60	2,9300	25,00	0,00	87,90
29	38381461 PAŠTETA 45 GR TUNA ARGETA	KOM	20,000	5,3000	106,00	7,00	7,40	4,9300	25,00	0,00	98,60
30	3859893032271 SIR 100 GR GAUDA E MAP MM	KOM	20,000	4,0000	80,00	7,00	5,60	3,7200	25,00	0,00	74,40
31	3858890392210 SIRUP 1L SAMBI LIMUN PREM	KOM	6,000	10,4000	62,40	7,00	4,38	9,6700	25,00	3,00	58,02
32	3858890392241 SIRUP 1L SAMBI VIŠNJA PRE	KOM	6,000	10,4000	62,40	7,00	4,38	9,6700	25,00	3,00	58,02
33	3858889627514 SLANI ŠTAPIĆI 45 GR ARO	KOM	42,000	0,8300	34,86	7,00	2,52	0,7700	25,00	0,00	32,34
34	5449000000286 COCA COLA 2 L PET/6	KOM	24,000	11,1500	267,60	7,00	18,72	10,3700	25,00	12,00	248,88
35	5449000004864 SPRITE 2/1 PET/6	KOM	6,000	11,5300	69,18	7,00	4,86	10,7200	25,00	3,00	64,32
36	3859892811846 SUHA DOMAĆA KOB.E 100 GR	KOM	10,000	8,4000	84,00	7,00	5,90	7,8100	25,00	0,00	78,10
37	3859888112049 ŠEĆER 1KG VIRO	KOM	20,000	5,1500	103,00	7,00	7,20	4,7900	25,00	0,00	95,80
38	3858881248205 MULTIVITA 80 GR PLUS NARA	KOM	12,000	8,4000	100,80	7,00	7,08	7,8100	25,00	0,00	93,72
39	3858884600055 JANA 1,5 L PET	KOM	12,000	5,3300	63,96	7,00	4,44	4,9600	25,00	6,00	59,52
				Ukupno:	***5.466,84***		***382,25***			***48,00***	***5.084,59***

Osnovica 5%:	**672,63**	**PDV 5%:**	**33,63**
Osnovica 13%:	**89,30**	**PDV 13%:**	**11,61**
Osnovica 25%:	**4.322,66**	**PDV 25%:**	**1.080,67**
		Pet naknada:	**48,00**
		ZA PLATITI:	**6.258,50 KN**

Model i poziv na broj: HR05 2765-05-04001

Društvo registrirano u sudu u Karlovcu, MBS:08078394, maticni broj 02829282

Izvor: Zatvor u Osijeku

Nakon kontrole količine i cijena isporučene robe, stručni referent zatvorske prodavaonice izrađuje kalkulaciju prodajnih cijena artikala.

Budući da nema ovisnih troškova nabave jer dobavljač sam dostavlja robu u prodavaonicu, kalkulacija se temelji na kupovnim cijenama s porezom na dodanu vrijednost, jer Zatvor u

Osijeku nije obveznik PDV-a. Nabavnoj cijeni s porezom na dodanu vrijednost pribraja se i naknada za povratnu ambalažu.

	Naziv artikla	Nabavna cijena	Količina	Nabavna vrijednost	Stopa PDV-a	Iznos PDV-a	Povratna naknada	Ukupna nabavna vrijednost	Prodajna cijena
	(1)	(2)	(3)	(4) = (2*3)	(5)	(6)=(4*5)	(7)	(8) = (4+6+7)	(9) = (8/3)
1	Mlijeko 0,5 l -Dukat 2,8% mm	3,05	192	585,60	5,00%	29,28	0,00	614,88	**3,20**
2	Badem jezgra 100 g	9,60	10	96,00	13,00%	12,48	0,00	108,48	**10,85**
3	Cappuccino Classic Anamaria	7,80	21	163,80	25,00%	40,95	0,00	204,75	**9,75**
4	Cappuccino čokolada Anamaria	7,80	21	163,80	25,00%	40,95	0,00	204,75	**9,75**
5	Cedevita limun 500 g	20,90	12	250,80	25,00%	62,70	0,00	313,50	**26,13**
6	Corn flakes 1000 g	12,60	7	88,20	25,00%	22,05	0,00	110,25	**15,75**
7	Čaj kamilica 40 g	17,50	6	105,00	25,00%	26,25	0,00	131,25	**21,88**
8	Čokoladni namaz Lino lada 400 g	19,32	12	231,84	25,00%	57,96	0,00	289,80	**24,15**
9	Čokolada Bounty 57 g	3,80	24	91,20	25,00%	22,80	0,00	114,00	**4,75**
10	Čokoladni namaz Leona Cream 200 g	4,41	36	158,76	25,00%	39,69	0,00	198,45	**5,51**
11	Dimljena suha šunka 100 g	10,39	10	103,90	25,00%	25,98	0,00	129,88	**12,99**
12	Dvopek integralni 330 g	9,13	15	136,95	5,00%	6,85	0,00	143,80	**9,59**
13	Flips s kikirikijem 150 g	3,36	16	53,76	25,00%	13,44	0,00	67,20	**4,20**
14	Flips s kikirikijem 30 g	0,88	90	79,20	25,00%	19,80	0,00	99,00	**1,10**
15	Guma za žvakanje Orbit zeleni 14 g	3,12	30	93,60	25,00%	23,40	0,00	117,00	**3,90**
16	Kava Anamaria 250 g	10,21	56	571,76	25,00%	142,94	0,00	714,70	**12,76**
17	Kava Franck instant 100 g	18,71	12	224,52	25,00%	56,13	0,00	280,65	**23,39**
18	Kava Franck instant 200 g	32,88	6	197,28	25,00%	49,32	0,00	246,60	**41,10**
19	Kečap ljuti 500 g	9,45	16	151,20	25,00%	37,80	0,00	189,00	**11,81**
20	Kulen narezak 100 g	8,38	10	83,80	25,00%	20,95	0,00	104,75	**10,48**
21	Kviki ribice 50 g	1,98	24	47,52	25,00%	11,88	0,00	59,40	**2,48**
22	Margarin Margo nova 250 g	6,47	5	32,35	25,00%	8,09	0,00	40,44	**8,09**
23	Mineralna voda Jamnica 1,5 l	5,33	42	223,86	25,00%	55,97	21,00	300,83	**7,16**
24	Čokolada Mond 40 g kokos	2,18	36	78,48	25,00%	19,62	0,00	98,10	**2,73**
25	Čokolada Mond 40 g kikiriki	2,18	36	78,48	25,00%	19,62	0,00	98,10	**2,73**
26	Čokolada Mond 40 g karamela	2,18	36	78,48	25,00%	19,62	0,00	98,10	**2,73**
27	Nescafe 3u1 17,5 g	1,50	112	168,00	25,00%	42,00	0,00	210,00	**1,88**
28	Pašteta pikant 50 g	3,15	30	94,50	25,00%	23,63	0,00	118,13	**3,94**
29	Pašteta tuna 45 g	5,30	20	106,00	25,00%	26,50	0,00	132,50	**6,63**
30	Sir rezani Gouda 100 g	4,00	20	80,00	25,00%	20,00	0,00	100,00	**5,00**
31	Sirup Sambi limun	10,40	6	62,40	25,00%	15,60	3,00	81,00	**13,50**
32	Sirup Sambi višnja	10,40	6	62,40	25,00%	15,60	3,00	81,00	**13,50**
33	Slani štapići 45 g	0,83	42	34,86	25,00%	8,72	0,00	43,58	**1,04**
34	Coca Cola 2 l	11,15	24	267,60	25,00%	66,90	12,00	346,50	**14,44**
35	Sprite 2 l	11,53	6	69,18	25,00%	17,30	3,00	89,48	**14,91**
36	Suha domaća kobasica 100 g	8,40	10	84,00	25,00%	21,00	0,00	105,00	**10,50**
37	Šećer 1 kg	5,15	20	103,00	25,00%	25,75	0,00	128,75	**6,44**
38	Šumeće tablete Multivitaplus 73 g	8,40	12	100,80	25,00%	25,20	0,00	126,00	**10,50**
39	Mineralna voda Jana negaz. 1,5 l	5,33	12	63,96	25,00%	15,99	6,00	85,95	**7,16**
	UKUPNO			**5.466,84**		**1.210,68**	**48,00**	**6.725,52**	

Tablica 3. Kalkulacija prodajne cijene

Nakon izrade kalkulacije prodajnih cijena, referent zatvorske prodavaonice, ulaznim skladišnim dokumentom (skladišnom primkom) zaprima artikle na skladište po prodajnoj cijeni.

Slika 4. Skladišna primka

ZATVOR U OSIJEKU-POLOZI ZATVORENIKA
Kardinala A.Stepinca 8A
31000 OSIJEK

Datum: 28.7.2020.
Vrijeme: 11:10:35
Stranica: 1

PRIMKA: 218

Datum: 28.7.2020.
Org.jed ZATVOR U OSIJEKU

Partner: MEDVEN TRGOVINA d.o.o.
Osoba:

Stavka	Šifra	Naziv	Cijena	Količina	Jed.mjere	Iznos
1	1716	MLIJEKO 0,5 l - DUKAT 2,8%ml	3,20	192	KOM	614,88
2	4611	BADEM JEZGRA 100 G	10,85	10	KOM	108,48
3	28	CAPPUCCINO CLASSIC ANAMARIA 200 g	9,75	21	KOM	204,75
4	5766	CAPPUCINO ČOKOLADA 200g ANAMARIA	9,75	21	KOM	204,75
5	85	CEDEVITA LIMUN 500g	26,13	12	kom	313,50
6	5517	CORN FLAKES 1000g	15,75	7	KOM	110,25
7	5586	ČAJ KAMILICA 40 G	21,88	6	KOM	131,25
8	4576	ČOK. NAMAZ LINO LADA DUO PODRAVKA 400g	24,15	12	KOM	289,80
9	5164	ČOKOLADA BOUNTY 57 g	4,75	24	KOM	114,00
10	5723	ČOKOLADNI NAMAZ LEONA CREAM 200g	5,51	36	KOM	198,45
11	5518	DIMLJENA SUHA ŠUNKA 100	12,99	10	KOM	129,88
12	5674	DVOPEK INTEGRALNI 330g GRISSINBON	9,59	15	KOM	143,80
13	5522	FLIPS 150 g S KIKIRIKIJEM	4,20	16	KOM	67,20
14	5637	FLIPS 30g S KIKIRIKIJEM	1,10	90	KOM	99,00
15	10	GUMA ZA ŽVAKANJE ORBIT ZELENI 14g	3,90	30	KOM	117,00
16	5247	KAVA ANAMARIA 250g	12,76	56	KOM	714,70
17	1607	KAVA FRANCK INSTANT100g	23,39	12	KOM	280,65
18	5778	KAVA INSTANT 200g CLASSICAL FRANK	41,10	6	KOM	246,60
19	4609	KEČAP LJUTI ZVIJEZDA 500g	11,81	16	KOM	189,00
20	5470	KULEN NAREZAK 100 g	10,48	10	KOM	104,75
21	5896	KVIKI RIBICE 50 G	2,48	24	KOM	59,40
22	5697	MARGO NOVA 250g	8,09	5	KOM	40,44
23	173	MIN. VODA JAMNICA 1,5L	7,16	42	KOM	300,83
24	5890	MOND 40 G KOKOS	2,73	36	KOM	98,10
25	5879	MOND 40 GR KIKIRIKI	2,73	36	KOM	98,10
26	3714	MOND KARAMELA 40 g	2,73	36	KOM	98,10
27	45	NESCAFFE 17,5g 3U1	1,88	112	kom	210,00
28	5401	PAŠTETA 50g PIKANT PODR.	3,94	30	KOM	118,13
29	5696	PAŠTETA TUNA 45g ARGETA	6,63	20	KOM	132,50
30	5894	SIR 100 G REZANI GAUDA	5,00	20	KOM	100,00
31	5482	SIRUP 1L SAMBI LIMUN	13,50	6	KOM	81,00
32	5537	SIRUP 1l SAMBI VIŠNJA	13,50	6	KOM	81,00
33	5873	SLANI ŠTAPIĆI 45gr.	1,04	42	KOM	43,58
34	175	SOK COCA COLA 2L	14,44	24	KOM	346,50
35	5889	SPRITE 2/1	14,91	6	KOM	89,48
36	5327	SUHA DOM. KOBASICA 100G	10,50	10	KG	105,00
37	5761	ŠEĆER 1kg	6,44	20	KG	128,75
38	5756	ŠUMEĆE TABLETE MULTIVITAPLUS 73g	10,50	12	KOM	126,00
39	170	VODA JANA NEGAZIRANA 1,5L	7,16	12	KOM	85,95
					UKUPNO:	**6.725,52**

Primio :

Izvor: Zatvor u Osijeku

4.2. Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici Zatvora u Osijeku

Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici odvija se u nekoliko koraka. U prvom koraku evidentira se zaprimanje robe u prodavaonicu, te račun dobavljača i razlika u cijeni (rabat).

Nabava robe za prodavaonicu financira se novčanim sredstvima pologa zatvorenika - depozita. Ova sredstva nisu vlasništvo Zatvora u Osijeku, ali su uključena u poslovanje Zatvora, stoga se u računovodstvenim evidencijama prikazuju na izvanbilančnim pozicijama.

Slijedeći korak je prijenos rabata dobivenog od dobavljača sa žiro računa pologa zatvorenika – depozita, na redovni žiro račun Zatvora, te evidentiranje rabata kao dopunskog prihoda Zatvora u Osijeku.

Ugovorom broj ZP-02/19 sklopljenim s dobavljačem, utvrđeno je pravo na rabat u iznosu od 7%. Rabat je iskazan na računu dobavljača, a osnovica rabata je ugovorena cijena bez poreza na dodanu vrijednost za svaki pojedini artikl.

Olukom Ministarstva financija, rabat ostvaren prodajom robe u zatvorskoj prodavaonici predstavlja dopunski prihod Zatvora u Osijeku.

Primjer: Računovodstveno praćenje robe u zatvorskoj prodavaonici

	OPIS	Iznos
1	Zaliha robe u prodavaonici (Skladišna primka broj 228)	6.725,52
2	Obveze prema dobavljačima (Račun broj 2795/P05/02)	6.258,50
3	Razlika u cijeni (rabat) = (1 - 2)	467,02

1) Zaprimanje robe u prodavaonicu, evidencija računa dobavljač i rabata

(99) Zaliha robe u prodavaonici				**(99) Obveze prema dobavljačima**				**(99) Rabat**			
(3)	6.725,52			(3)	6.258,50	6.258,50	(1)	(4)	467,02	467,02	(1)

2) Evidentiranje rabata kao vlastitog dopunskog prihoda Zatvora u Osijeku

(99) Žiro-račun pologa zatvorenika - depozit				**Redovni žiro-račun**				**Dopunski prihodi**			
PS	(X)	467,02	(2)	(2)	467,02				467,02	(2)	
(4)	180,00	6.258,50	(3)								

3) Plaćanje računa dobavljača

4) Evidentiranje računa prodaje uz pretpostavku kako je zatvoreniku prodana roba u ukupnom iznosu od 180,00 kuna.

(99) Polog zatvorenika - prodaja			
(4)	180,00	(X)	PS

5. Zaključak

Zatvorske prodavaonice predstavljaju poseban oblik maloprodaje čiji je način rada propisan Zakonom o izvršavanju kazne zatvora. Iako obavljaju sve poslovne funkcije maloprodajnog poslovnog objekta, primarni cilj njihovog poslovanja nije ostvarivanje dobiti, već ispunjavanje obveza propisanih zakonom.

U radu je prikazan način funkcioniranja zatvorske prodavaonice Zatvora u Osijeku kao poslovne jedinice, te ukazano na specifičnosti u radu prodavaonice koje su uvjetovane zakonskim propisima. Objašnjen je proces poslovanja od načina nabave robe, naručivanja, zaprimanja robe u prodavaonicu, izrade kalkulacije prodajne cijene i računovodstvenog praćenja robe prodavaonici, te ukazano na razlike u poslovanju zatvorske prodavaonice u odnosu na druge maloprodajne objekte.

Kaznena tijela su obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi i stoga se prilikom nabave robe za prodavaonicu, provode postupci nabave propisani zakonom, iako se nabava ne financira proračunskim sredstvima, nego sredstvima sa novčanih pologa zatvorenika – depozita.
U cilju ujednačavanja asortimana i postizanja nižih cijena artikala provode se postupci objedinjene nabave za sva kaznena tijela.
Zbog širine asortimana kojeg trebaju ponuditi i nemogućnosti određivanja točnih količina robe koja će se isporučivati tijekom ugovornog razdoblja, većina ponuditelja nije zainteresirana za sudjelovanje u postupcima nabave robe za zatvorsku prodavaonicu.

Osim poslovanja zatvorske prodavaonice, radom se nastojao pojasniti način funkcioniranja kaznenih tijela, te ću se na kraju osvrnuti na kontraverze koje postoje u javnosti i često se pojavljuju u medijima o zatvorskim prodavaonicama kao izrazito skupim i loše opremljenim trgovinama koje iskorištavaju svoj položaj kako bi zatvorenicima uzele što više novca.

Osim nabave robe, rad zatvorske prodavaonice se u potpunosti financira iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske.
Jedini prihod koji se ostvaruje poslovanjem prodavaonice je ugovoreni rabat dobavljača, međutim on se ne može koristiti za pokriće plaće službenika raspoređenog na radno mjesto višeg stručnog referenta zatvorske prodavaonice, pokriće troškova amortizacije, investicijskog i tekućeg održavanja, te ostalih troškova nastalih radom zatvorske prodavaonice.

Prihod od rabata je dopunski prihod Zatvora u Osijeku koji se može trošiti namjenski uz prethodnu suglasnost ministra Pravosuđa i uprave Republike Hrvatske ili osobe koju on ovlasti.

Prema Pravilnika o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi, dopunski prihodi kaznenih tijela se koriste za pokriće troškova nastalih radom zatvorenika i isplatu plaća radno angažiranim zatvorenicima, dok se ostatak prihoda ulaže u poboljšanje uvjeta života i rada zatvorenika. Narodne novine (2013), *Pravilnik o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi.*

Slijedom iznesenog, vidljivo je kako je postojanje prodavaonica u kaznenim tijelima isključivo u funkciji zadovoljavanja potreba zatvorenika, a ne ostvarivanja dobiti.

Literatura:

Briški, D. (2009) Poslovanje trgovine: pravo, računovodstvo i porezi. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Gulin, D, et al. (red. Gulin, D.) (2018) Računovodstvo II – evidentiranje poslovnih procesa, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb

A. Jelavić, et.al. (1993). Ekonomika poduzeća. Zagreb: Ekonomski fakultet u Zagrebu u suradnji s Ekonomskim fakultetom Rijeka i Ekonomskim fakultetom Split

Karić, M. (2003), Upravljanje troškovima 1.izd. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku

Ministarstvo pravosuđa i uprave RH (2018) *Odluka o provedbi postupaka jednostavne nabave* [online]. Dostupno na: https://pravosudje.gov.hr/zatvorski-sustav/tijela-zatvorskog-sustava/zatvori/zatvor-u-osijeku/javna-nabava-7058/7058

Narodne novine (2019) *Zakon o izvršavanju kazne zatvora* [online]. Dostupno na: https://zakon.hr/z/179/Zakon-o-izvr%C5%A1avanju-kazne-zatvora [15.lipnja 2020.]

Narodne novine (2016), *Zakon o javnoj nabavi* [online]. Dostupno na: https://zakon.hr/z/223/Zakon-o-javnoj-nabavi [15.lipnja 2020.]

Narodne novine (2013), *Zakon o trgovini* [online]. Dostupno na: https://zakon.hr/z/175/Zakon-o-trgovini [29.lipnja 2020.]

Narodne novine (2013), *Pravilnik o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi* [online]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2016_02_12_301.html [15.06.2020].

Z. Segetlija, i Lamza-Maronić, M. (1996), Marketing trgovine, Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku

Slovinac, I. (2014) Računovodstvo trgovine na malo: Financije, pravo i porezi. Zagreb; TEB poslovno savjetovanje

Popis slika

Slika 1.	Tijela zatvorskog sustava….	3
Slika 2.	Hodogram nabave za zatvorsku prodavaonicu…….	9
Slika 2.	Narudžbenica Zatvora u Osijeku….	14
Slika 3.	Račun dobavljača Medven trgovina d.o.o….	16
Slika 4.	Skladišna primka….	18

Popis tablica

Tablica 1. Elementi kalulacije u trgovini na malo…..... 13

Tablica 2. Elementi kalulacije u zatvorskoj prodavaonici…..... 13

Tablica 3. Kalkulacija prodajne cijene…..... 17